SOCIAL & RUMSLIG ANALYS GIBRALTAR-VALLEN

whita

Göteborgs Stad
Stadsbyggnadskontoret

OKTOBER 2014

INNEHÅLL

Förord/uppdraget	3
Syfte och metod	4
Området kring Gibraltarvallen	6
DEL 1 SOCIALA VÄRDEN	**10**
Sammanhållen stad	12
Samspel	14
Vardagsliv	16
Identitet	18
DEL 2 REKOMMENDATIONER	20
Övergripande	22
Rum	23
Rörelse	24
Plats	25
Förändring över tid	26

KONTAKT

Uppdragsgivare

Sophia Älfvåg
sophia.alfvag@sbk.goteborg.se

Hilda Hallén
hilda.hallen@sbk.goteborg.se

Stadsbyggnadskontoret
Göteborgs Stad
Box 2554
403 17 Göteborg

Konsult

Ansvarig specilist: Lisa Wistrand
lisa.wistrand@white.se

Medverkande: Yaël Bratel, White arkitekter AB

Magasinsgatan 10
Box 2502
403 17 GÖTEBORG

Göteborgs Stad
Stadsbyggnadskontoret

white

FÖRORD

Den fysiska miljön har stor betydelse för människors välbefinnande och liv, och beroende på hur den utformas kan den såväl stödja som motverka fungerande sociala system. Att utveckla en socialt hållbar stad innebär att sätta människor i fokus, såväl på mikro- som makronivå. Det finns många som kan bidra med sin kunskap om hur miljöer fungerar och används idag. Att lyssna till invånarnas vardagsberättelser såväl som att ta tillvara på kunskapen hos andra offentliga och privata aktörer är viktigt för att förstå ett områdes karaktär, värden och potential.

Att tidigt och medvetet identifiera och lyfta de befintliga sociala värdena och bristerna är nödvändigt för att ha underlag för avvägningar och beslut som leder till måluppfyllelse.

UPPDRAGET

Göteborg Stads stadsbyggnadskontor har med hjälp av White arkitekter inventerat de sociala värdena, kvaliteterna, bristerna och behoven i området runt Gibraltarvallen inom ramen för programarbetet och detaljplanearbetet i området.
Materialet kan användas som en gemensam kunskapsgrund för alla samarbetspartners inför fortsatt arbete. Denna rapport syftar också till att vara ett viktigt underlag för detaljplanearbetet, underlag för en fortsatt social konsekvensanalys av förslaget samt underlag för kvalitetsprogrammet.

Planarbetet
I planarbetet studerar man möjligheterna för ny bebyggelse vid Gibraltarvallen samt utveckling av omkringliggande stråk och platser. Planen ska vara värdebaserad och utgå ifrån att befintliga värden och kvaliteter stärks och saknade värden tillförs.
Planarbetets geografiska avgränsning ser ut som kartan nedan. Det är först och främst ytorna kring Gibraltargatan, Gibraltarvallen, Engdahlsgatan och Chalmers tvärgata som berörs.

SYFTE OCH METOD

SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNINGAR

Denna rapport syftar till att beskriva de sociala aspekterna inom planområdet och de sociala aspekterna i relation till omgivningen och staden. Studien ska fungera som underlag för:

- avväganden i detaljplaneprocessen, inför samrådet.
- kvalitetsprogrammet
- konsekvensbedömningen av detaljplaneförslaget

Frågeställningar

De frågor som denna rapport ska ge svar på och underlag för är:

- Vilka sociala värden och kvaliteter finns i området idag?
- Vilka sociala brister och hinder finns i området idag?
- Vilken potential finns för att utveckla området utifrån kunskapen om de sociala aspekterna?

Värdebaserad planering

Värdeplanering handlar om att utveckla en långsiktig värdestruktur snarare än en fysisk struktur. Hittills har de fysiska strukturer som ska fungera över lång tid tenderat att bli alltför låsta och inte medge utrymme för flexibilitet. Risken är att visionen går förlorad och att viktiga kvaliteter kompromissas bort under hand. Detta underlag ger stöd för en värdeplan för Gibraltarvallen.

METOD

Denna studie samlar arbetsgruppens kunskap om områdets sociala värden, kvaliteter, brister och behov. Kunskapen är hämtad från arbetet med programmet för Chalmers, Johanneberg, Mossen och Landala och från arbetsprocessen workshops inom ramen för detaljplanen. Kunskapen är sorterad och bearbetad med hjälp av Göteborg stads modell för sociala konsekvensanalyser.

Tidigare material

Arbetet med inventeringen har utgått från det material som togs fram i bred samverkan i programarbetet.

Kompletterande workshop

I processen för detaljplanerarbetet har en kompletterande LIV-RUM-HUS-workshop* genomförts för att identifiera de relevanta sociala aspekterna för detta område. En LIV-RUM-HUS-workshop bygger på att man samlar sig kring vilket liv som finns i området idag och hur man vill att det ser ut i framtiden. Utifrån denna gemensamma bild arbetar man fram idéer på hur en plats och ett område kan struktureras och programmeras för att stötta det önskvärda livet. Denna typ av workshop gjorde arbetsgruppen internt och resulatet finns med i denna rapport.

**Göteborgs stad, Stadsbyggnadskontoret Handbok för LIV_RUM_HUS-workshops 2010*

STRUKTUR

Ett underlag - flera användningsområden

Allt material från processen är samlat och analyserat i denna rapport. För att bäst stötta det fortsatta arbetet med detaljplanen, kvalitetsprogrammet och arbetet med en social konsekvensanalys inom planprocessen struktureras inventeringen i detta arbete med hjälp av strukturen i en Social konsekvensanalys (SKA).

Göteborgsmodellen för SKA

Göteborgsmodellen för Sociala konsekvensanalyser bygger på att frågorna i tidigt skede inventeras och kunskap om de sociala aspekterna som är relevanta för området sammanställs, värderas och avvägs. Hur fungerar området för invånarna idag? Vilka värden, kvaliteter, brister och behov finns? Och hur relaterar området till sin omgivning, stadsdelen, staden, regionen osv. Dessa aspekter ska sedan ge stöd och underlag för framtagande av målformuleringar, formandet av förändringsförslag och avvägningar etc. Med hjälp av inventeringsskedet kan sedan konsekvenser av förändringsförslag bedömas i en konsekvensbeskrivning.

Göteborgsmodellen för sociala konsekvensanalyser bygger på fyra övergripande sociala aspekter och fem geografiska analysnivåer.

Denna rapport är först och främst en del av inventeringsskedet för en social konsekvensanalys och ger rekommendationer för de avvägningar som ska göras i förslaget inför samrådsskedet.

En konsekvensanalys med denna som grund bör göras i fortsatta planeringssteg.

OMRÅDET KRING GIBRALTARVALLEN

Kort historisk tillbakablick

Gibraltarvallen var tidigare en fotbolls- och friidrottsanläggning som togs i bruk 1922. Anläggningen var inhägnad och hade fotbollsplan och löparbana. Där fanns även två tennisbanor. Då Chalmers tekniska högskola behövde expandera i slutet av 1950-talet, togs området i bruk som parkering. Ersättare blev Mossens idrottsplats, som invigdes den 15 juni 1959.

Programområdet idag

I nära anslutning till Gibraltarvallen finns ett antal caféer och restauranger av kvarterskaraktär.
Det finns också ett livs och ett par närliggande daglivaruhandlare. Andra exempel på service i området är djuraffär, vårdcentral, förskola
I nära anslutning till området finns också Chalmers hållplats som är en viktig kollektivtrafiknod för kommunikation till och från området.

Befolkningsstruktur

Ungefär 6 760 personer bor i det intilliggande området sydost om planområdet (111 01-10) och endast ca 560 personer står registrerade som boende inom campusområdet (111 52) , väster om planområdet. I hela området (111) bor det en övervägande andel 20-35 åringar.
Närmare 4 500 personer arbetar i primärområdet Johanneberg (111) och cirka 3 000 av dessa arbetar inom utbildningssektorn.
I området finns övervägande andel flerbostadshus som hyresrätter. Andelen hyresrätter är något högre än snittet för Göteborg. I området Johanneberg (111) inklusive angränsande primärområden är fördelningen jämnare, 63 % hyresrätter och 37 % bostadsrätter/ eget ägande/annat. Däremot är det i stort sett uteslutande flerbostadshus i dessa primärområden (110-114) - drygt 96 % bostäder i flerbostadshus.
Området har alltså relativt stor blandning av arbetsplatser och bostäder men har en ensidig näringsgrensstruktur och befolkningsstruktur.

KVALITETER OCH VÄRDEN

- Bostadsutbud som möter efterfrågan av småenheter - studenter och äldre
- God blandning av bostäder och arbetsplatser
- Gott utbud av service i randområdet

BRISTER OCH BEHOV

- ENSIDIGT BOSTADSUTBUD
- ENSIDIG NÄRINGSLIVSSTRUKTUR
- LITET UTBUD AV SERVICE INOM OMRÅDET SOM VÄNDER SIG TILL GEMENE MAN
- FÅ BOENDE INOM OMRÅDET
- ENSIDIG ÅLDERSSTRUKTUR

Områdesindelning - primärområde Johanneberg (111), Campus Johanneberg (111 52)

1

SOCIALA VÄRDEN

Sammanhållen stad
Samspel
Vardagsliv
Identitet

INVENTERING → ÅTGÄRDER FÖRSLAG → KONSEKVENSER

SAMMANHÅLLEN STAD

Att planera för en sammanhållen stad innebär att ta hänsyn till de tre faktorerna; stråk, kontinuitet och funktioner. Att planera en stad som länkar ihop olika stadsdelar innebär inte enbart en stad som är lätt att navigera i, det öppnar också upp för nya länkar och möjligheter att mötas eller upptäcka staden. En hållbar stad är en stad där invånarna kan transportera sig och förflytta sig lika lätt med bil, till fots eller via internet.

Karaktär

Campusområdet ringas in av stad och natur där planområdet utgör brytpunkten mellan campus Chalmers och innerstaden såväl som naturen och bostadsbebyggelsen. Campusområdet präglas av högskolekaraktär. De som inte har någon koppling till området ser sällan anledning att besöka eller korsa området. Utbytet mellan invånarna som har sin vistelse inom högskolans funktioner och invånarna som bor eller arbetar i kringliggande områden är därför liten.

Mötet med staden

Där campus Chalmers och stenstaden möts uppstår en otydlighet i typologin och en bruten länk i stadsväven uppstår. Stora topografiska hinder skapar barriäreffekter. Det finns en mental barriär mellan området kring universitetsbiblioteket och resterande campusområde som gör att nuvarande zonering och funktionsuppdelning förstärks. Chalmers upplevs av utomstående som ogenomträngligt och oöverblickbart. Entréerna - vid Gibraltargatan och Chalmershållplatsen – välkomnar inte. Bara de som vet att de ska dit hittar då varken strukturen eller skyltar vägleder. Entrén i nordöst är svårläst som ingång och upplevs snarare som baksida.

Stråk

Längs Gibraltargatan finns en varierande miljö med ett offentligt stråk. Stråket som sträcker sig mellan Gibraltargatan och Chalmershållplatsen är också välanvänt men av mer halvoffentlig karaktär då det främst nyttjas av högskolans besökare, studenter och anställda. Chalmers tvärgata utgör därför det viktigaste stråket inom Chalmersområdet. I övrigt finns det en brist på kopplingar inom området liksom länkar till kringliggande områden. Vidare finns en skillnad i längsgående och tvärgående stråk. Speciellt saknas tvärgående stråk i området mellan Chalmers tvärgata och Engdalsgatan. Avsaknaden av kopplingar mellan Chalmers tvärgata och Wijklandersgatan gör också att flödena mellan väst och öst uteblir.

För vem?

Chalmers samlar människor från hela världen och är en betydande målpunkt i staden. Detta gäller dock inte för alla, då Chalmers många gånger saknar kopplingar till sitt närområde och även relation till kringliggande verksamheter och dess utövare.

KVALITETER OCH VÄRDEN

- Gibraltargatan - välanvänt och halv-offentlig
- Högskoleområdet samlar människor från hela världen

BRISTER OCH BEHOV

- Zonerat - uppdelat
- Inåtvänt - området är till för de på högskolan
- Menatal barriär - svår att korsa
- Avhuggna stråk
- Tvärgående stråk
- Punktvis låga flöden - ojämn rytm

SAMSPEL

Att mötas, att träffa andra människor, planerat eller oplanerat kräver att det finns platser att mötas på, där vägar korsas eller där man kan och vill stanna upp. Dessa platser bör vara såväl offentliga som privata, kosta pengar eller vara gratis. Dessa mötespunkter skapar inte bara en mer tillvänd stadsmiljö, de skapar också nätverk av kontakter mellan människor som får konsekvenser för människors livsmöjligheter.

Platser för möten

Chalmers samlar människor från hela världen och är en öppen sfär för den akademiska kretsen. Chalmers liksom Mossens natur- och idrottsmöjligheter är två stora målpunkter i området. Andra uppmärksammade platser är där Cortegen byggs och Klätterlabbet i söder. Speciellt längs huvudstråken (Gibraltargatan, Chalmers tvärgata, Aschebergsgatan) finns förutsättningar till viktiga kontaktytor mot omgivningen.
Slänten vid biblioteket är en grön, solig och använd plats i området. I övrigt finns det få tydliga platser. Platser där människor i åldrar kan mötas saknas.

Funktioner för högskolan

Det finns få målpunkter eller funktioner som inte är relaterade till högskolan. Invånare eller förbipasserande ser ingen anledning att röra sig i eller genom området. Detta gör att funktioner och aktiviteter blir otillgängliga för utomstående. De synergieffekter som kan uppstå i mötet mellan akademi och övriga funktioner och aktiviteter uteblir med dagens utformning.

Liv och ödslighet

Inom Chalmersområdet finns endast studentbostäder och i omgivande stadsdelar övervägande mindre lägenheter. Denna ensidighet innebär en segregering i ålder och utbildningsnivå. Detta tillsammans med ett ensidigt utbud av funktioner inom Chalmersområdet skapar ett ödsligt campus kvälls- och nattetid. Stråk befolkas ojämnt över dygnet och homogeniteten vid Gibraltargatan i höjd med Chalmers campus förstärker upplevelsen.

KVALITETER OCH VÄRDEN

- Gibraltargatan, Chalmers tvärgata ger förutsättningar för viktiga kontaktytor.
- Högskoleområdet samlar människor från hela världen
- Slänten mot biblioteket - potential som samlande, offentlig plats

BRISTER OCH BEHOV

- Ensidig bostadsstruktur ger ensidig befolkningsstruktur hög andel små lägenheter och studentlägenheter
- Platser saknas där människor i olika åldrar kan mötas
- Platsers otydlighet - grad av off-entlighet
- Befolkat ojämt över dygnet - ödsligt nattetid
- Inåtvänt - funktioner och aktiviteter är otillgängliga för utomstående

VARDAGSLIV

Att utgå ifrån människans vardagliga rutiner och behov blir viktigt för att få en god förståelse för de utmaningar och hinder individen stöter på en vanlig dag. För att lätt kunna utföra vardagliga bestyr krävs tillgång på service och rörelse mellan olika målpunkter. Stadsstrukturen kan antingen underlätta eller försvåra den kommunikationen.

Utbud och service

Det finns en blandning av service i eller i nära anslutning till Gibraltarvallen. På Landala torg och längs Eklandagatan finns livsmedelsaffärer och annan service. Längs Gibraltargatan finns en blandning av butiker, caféer, och restauranger. Utbudet kan dock upplevas ensidig.

Det finns goda kollektivtrafikförbindelser till området. Såväl buss- och spårvagnstrafik finns och det är aldrig längre än 400 meter till närmaste hållplats. Närheten till city gör också att det finns en god tillgång till service inom gång- och cykelavstånd.

Närheten till naturområdet Mossen och dess idrottsmöjligheter gör möjligheten till rekreation stor. Att ha nära till grönområden är en källa till upplevd livskvalitet.

Splittrat

Däremot finns det få funktioner och ett litet utbud av service inom planområdet. Det finns en vårdcentral, ekocentrum och forskningscentrum av något utåtriktad karaktär men de ligger inte samlade och ger därför inget gemensamt karaktärsdrag till stadsdelen. Chalmersområdet bildar en barriär i stadsdelen som gör att strukturen känns zonerad och uppdelad. Genom området finns inga offentliga sammanhängande stråk och området upplevs öde och otryggt, kvälls och nattid.

Riktat till studenter

Den service som finns i området riktar sig främst till studenter och verksamma. Exempelvis finns få platser anpassade för barn och unga så som lekplatser eller liknande. Trots att biblioteket är en offentlig plats är det få utomstående som utnyttjar det.

Det finns endast ett fåtal parker inom området.

Då campus främst vänder sig till studenter utgör det en barriär för kringboende som inte arbetar eller studerar på Chalmers.

KVALITETER OCH VÄRDEN

- I anslutning till Gibraltar finns ett brett utbud av service (Gibraltar-gatan, Landala torg, Eklandagatan)
- Goda kollektivtrafikförbindelser
- God tillgänglighet till service - gång- och cykelavstånd
- Goda möjligheter till idrott och rekreation - naturområdet Mossen

BRISTER OCH BEHOV

- Ensidigt bostadsutbud - gör det svårt att bo kvar i området vid förändrad hushållssammansättning
- Dåligt serviceutbud inom planområdet och högskoleområdet
- Splittrad lokalisering av serviceutbudet inom plan- och högskoleområdet - endast riktad till studenter
- Avsaknad av offentliga sammanhängande stråk
- Fåtal parker
- Högskoleområdet utgör en barriär och minskar tillgängligheten

IDENTITET

Platsers identitet är vad som gör den unik, attraktiv eller obehaglig. Ett områdes identitet behöver inte upplevas likadant av alla platsens besökare. Platsidentiteten byggs delvis upp av invånarnas känsla för området och dess säregna karaktär och delvis utomståendes tankar om området.

En stads identitet skapas i en växelverkan mellan stadens fysiska och sociala attribut. De berättelser och historier och som florerar om ett område har stor inverkan på hur såväl besökare som boende uppfattar och känner för platsen.

Karaktär

Programområdet har ett utpräglat Göteborgslandskap med bergsplatåer och sprickdalar. Angränsande Chalmersområdet har en utpräglad akademisk högskolekaraktär. Såväl boende som verksamheter riktar sig till studenter eller verksamma inom akademin. Då Chalmersområdet vuxit fram etappvis blir den byggda miljön både komplex och heterogen.
Utöver studentkaraktären ligger Gibraltarvallen inkilat mellan innerstad/stenstad och naturområden. Nämnda komponenter bidrar alla till områdets identitet.

Intern och lugn

Då Chalmersområdet främst vänder sig inåt skapas en intern och lugn miljö. Det finns en stark kåranda som stärker banden mellan människor som läser och arbetar i området. Detta ger en social trygghet och en hemkänsla.

Utestängande

Chalmers entré är pampig men utestängande och upplevs inte inbjudande för utomstående. Entrén i öster ses inte som entré utan baksida.
Den interna atmosfären som präglar Chalmersområdet kan verka hindrande för kringboende och utgöra en barriäreffekt för utomstående som önskar tillägna sig platsens kvaliteter.
Då området präglas av skarp uppdelning mellan dess olika funktioner skapas olika funktionszoner. I zonernas mellanrum uppstår vakuum och otrygghet för brukaren. Det finns många otydliga platser vilket kan resultera i en osäkerhet kring dess användningsområde för brukaren.

KVALITETER OCH VÄRDEN

- Stark kåranda
- Inåtvända verksamheter - ger en intern och lugn miljö för högskolans besökare
- Hemkänsla för Chalmerister
- Chalmers entré är pampig
- Den tydliga uppdelningen och kontrasten mellan stad och högskola ger högskoleområdet sin karaktär

BRISTER OCH BEHOV

- Chalmers entré är också utestängande och inte välkomnande för utomstående
- Östra entrén är otydlig som passage/entré til området
- Den interna atmosfären kan verka hindrande för kringboende och övriga
- Skarpa uppdelningar mellan funktioner samt högskolans områden och övriga
- I mellanrummen mellan zonerna uppstår vakuum och otrygghet
- Otydliga platser resulterar i osäkerhet för brukaren

2

REKOMMENDATIONER

Övergripande
Rum
Rörelse
Plats
Förändring över tid

REKOMMENDATIONER

ÖVERGRIPANDE

Här samlas slutsatserna från inhämtad kunskap och erfarenheter i rekommendationer inför förändringar av området.

Områdets utmaningar kan ses på olika skalnivåer. Huvudslutsatsen för att stärka områdets värden men också utveckla dess bidrag till staden innebär att varsamt länka samman staden och högskolan men samtidigt värna högskolans starka identitet som samlande och sammanhållande. Stor vikt läggs vid områdets användning idag och önskan om användningen av området i framtiden. Här följer ett antal rekommendationer som syftar till att ta hand om utmaningen att länka ihop delområdenas invånare och besökare samt att stärka och värna områdets befintliga sociala kvaliteter.

REKOMMENDATIONERNA SORTERAS I NÅGRA ASPEKTER:

- **RUM -** där de offentliga rummen och rumsligheterna i olika skalor värnas, stärks och adderas.
- **RÖRELSE -** där sammanhang och kopplingar skapas och stärks.
- **PLATS** - där offentliga platser tillskapas och privata och halvprivata platser värnas.
- **FÖRÄNDRING ÖVER TID** - där området växer fram och förändras dynamiskt över tid.

RUM

Strukturen i området är uppdelad mellan å ena sidan högskolans funktioner och å andra sidan bostäder från olika tidsepoker. Gibraltargatan utgör en gräns mellan den slutna, inåtvända och finmaskiga strukturen inom Campusområdet och bostadslamellerna som snuddar Gibraltargatan och gör den östra sidan av gatan i delar levande.

För att låta staden möta campus:

Funktioner och rum för såväl stadens invånare som besökare till campus överlappas.

En grönstruktur som förlängs och kopplar ihop områdena och skapar sammanhållning.

Livet på Gibraltargatan stärks med aktiva bottenvåningar och halvoffentliga platser som tillsammans definierar rummet.

Potentialen i de två övergripande rumsligheterna utnyttjas: den gröna-topografiska och gaturummet kring Gibraltargatan.

För att stärka och koppla samman rummen övergryggs topografi och höjder med tydliga siktlinjer, stråk och en sammanhängande grönska

Undvik att låta platskrävande funktioner (parkering, livsmedelsbutiker etc) vara för dominerande utåt primära stråk och offentliga platser.

1

RÖRELSE

Gibraltargatan har potential för stora flöden och etableringar. Människor rör sig längs gatan med flera typer av trafikslag, där biltrafik är prioriterade. Gatans potential som en levande gata med plats för vistelse är endast delvis utnyttjad. Tvärstråken är få och otillräckliga för andra rörelser än interna. Området är svårorienterat och topografin skapar barriärer.

För att skapa naturliga flöden och öka rörelsen i hela området:

- Fler rörelser stöttas av bättre orienterbarhet – där tydliga siktlinjer, fondmotiv och landmärken kan ge förutsättningar.
- Stärk förutsättningarna för gående så att avstånd upplevs kortare och kopplingarna tydligare genom händelserika gångsstråk och aktiva bottenvåningar.
- Stärk förutsättningarna för cyklister med sammanhängande och tydliga cykelstråk, med få avbrott och platser för cykelparkeringar.
- Ge entréerna strategiska lägen i området med utåtriktade verksamheter och nära god kollektivtrafik.
- Kopplingar och funktioner som adderas måste ges förutsättningar att fånga upp fler än de som har målpunkt Chalmersområdet.
- Samla service och entréer och gör dem utåtriktade.

2

PLATS

Det finns en obalans mellan platsers karaktär och vilka som har tillgång till dessa. Många platser inom Campusområdet saknar identitet för utomstående och upplevs som privata eller halvprivata.

För att komplettera med platser som saknas och stärka de som finns:

- Gradera platser från privat till offentligt

  - genom att stärka Gibraltargatan som en offentlig länk genom att låta dess offentliga karaktär spilla över vid en eller flera platser eller stråk inom campusområdet.

  - Fokusera på Gibraltargatan, Chalmers tvärstråk och en sekvens av sammanhängande platser som är offentliga och halvoffentliga - dvs de lockar även invånare från övriga staden och omgivande områden.
- Identifiera och stärka av de interna och halvprivata platserna i området.
- Definiera stråk och platser med tydliga kanter ger bättre förutsättningar för rörelser.
- Lägg fokus och omsorg på bottenvåningarna och platserna i ögonhöjd för att få bättre orienterbarhet, större flöden och vistelsevärde (platser, vid hörn och längs prioriterade stråk).
- Platser med olika karaktär och tempo (utåtriktade funktioner och aktiviteter som skapar rörelse över dygnet och årstiderna inklusive lugna, soliga och gröna platser för såväl studenter som passerande.)
- Koppla samman platser med tydliga länkar. Förtydliga länkar mellan tongivande platser

3

FÖRÄNDRING ÖVER TID

Området har idag ett varierat innehåll och en varierad användning. I delar är det uppskattat och väanvänt och i delar är det öde och outnyttjat. Områden, platser och stråk kommer att genomgå stora förändringar. För att stärka befintliga kvaliteter och ta vara på kraften av en förändringsprocess för att addera nya kvaliteter behöver man tänka igenom etapper och förändringssteg.

För att förändringsprocessen ska stärka området, karaktären och användningen av platser och stråk:

- Etableras de strategiska och offentliga platserna och kollektivtrafiknoderna, stråken och de större entréerna först - genom att man gör dem befolkade.
- Arbeta kring de övergripande stråken - Gibraltargatan och Tvärstråket.
- Se till att göra klart en plats - börja inte överallt.
- Arbeta gärna med temporära och platsskapande aktiviteter och tillfällig användning för att etablera en ny karaktär och användning av en plats.

4

Uppdragsgivare

Stadsbyggnadskontoret
Göteborgs Stad
Box 2554
403 17 Göteborg

Konsult

White arkitekter AB
Magasinsgatan 10
Box 2502
403 17 GÖTEBORG